

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, курсантів та молодих вчених

15 листопада 2024 року

Львів – 2024

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених, 15 листопада 2024 р.; [за ред.: Нагірняк М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2024. 118 с.

У матеріалах II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток» (15 листопада 2024 р.) висвітлюються питання, що стосуються актуальних проблем сьогодення та перспектив подальшої розбудови соціальної роботи на засадах розвивальної парадигми, пріоритетних напрямків застосування інноваційних технологій у практиці соціальної роботи та соціальної політики в Україні в умовах воєнного та післявоєнного періоду, особливостей соціального захисту в секторі безпеки, соціального супровіду, діяльності державних та громадських інституцій у сфері соціальної роботи, провадження соціальної роботи з різними категоріями населення та соціального менеджменту.

Матеріали, що пропонуються читачеві, сприятимуть створенню умов для формування складових професійної компетентності соціального працівника і дозволить формувати адекватну модель діяльності майбутнього фахівця соціальної сфери.

Видання рекомендоване усім, хто цікавиться теоретичними й практичними аспектами становлення та перспективами розвитку соціальної роботи в Україні та світі.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович
кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 2, від 14 листопада 2024 р.)*

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	3
<i>Білецький О.</i> Волонтерство та соціальна робота в умовах військового конфлікту: підходи до адаптації та інтеграції вразливих груп населення	5
<i>Шевців Ю.</i> Впровадження електронного кейс-менеджменту як сучасного інструменту надання соціальних послуг.....	9
<i>Шмега М.</i> Інструменти реабілітації ветеранів російсько-української війни: досвід, виклики та перспективи	13
<i>Титарчук А.</i> Соціальна робота у воєнний та післявоєнний період (сучасні реалії).....	17
<i>Ковба Д.</i> Індивідуальне консультування ветеранів війни як ефективний метод соціальної роботи	22
<i>Лис В.</i> Забезпечення найкращих інтересів дитини в умовах воєнного часу	26
<i>Думанська О.</i> Роль соціальної роботи у підтримці внутрішньо переміщених осіб у процесі їх реінтеграції	30
<i>Івацшишин О.</i> Проблеми надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам в умовах воєнного стану ...	33
<i>Сушінець В.</i> Проблеми та перспективи соціального захисту військовослужбовців та ветеранів у контексті сучасних викликів національної безпеки України	38
<i>Костишин Е., Хамуляк Т.</i> Новації щодо здійснення соціального супроводу військовослужбовців, ветеранів війни в Україні	42
<i>Пирожик А.</i> Особливості соціально-психологічного супроводу дітей учасників бойових дій.....	49
<i>Іванів А.</i> Міграційні процеси в сучасній Україні: тенденції та соціальні дослідження.....	55

4. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-ХІІ: станом на 23 груд. 2022 р. URL: <https://cutt.ly/2wqLYcm0> (дата звернення: 11.10.2024).
5. Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти: Закон України від 14.05.2015 р. № 425-VIII: станом на 1 січ. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/425-19#Text> (дата звернення: 11.10.2024).
6. Про внесення змін до Порядку призначення і виплати стипендій: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2019 р. № 229. URL: <https://cutt.ly/kwrrkTEL> (дата звернення: 11.10.2024).

УДК 325.1

Анна ІВАНІВ

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Науковий керівник:

д.пед.н., професор **ВАСЯНОВИЧ Г.П.**

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ХХІ століття міграційні процеси в Україні набули масштабного характеру та стали важливою соціально-економічною і політичною проблемою. Україна є одночасно

країною-джерелом мігрантів, транзитною територією та країною, в якій є мігранти. Основні тенденції включають внутрішню та зовнішню міграції внаслідок збройного конфлікту та окупації, а також міграцію через демографічні зміни та пошук кращих соціальних умов. Соціальні дослідження підтверджують значний вплив міграції на ринок праці, демографічну структуру населення та соціальні відносини. Вивчення міграційних процесів дозволяє прогнозувати їх наслідки для економіки, соціального забезпечення та захисту, національної безпеки. Проблема трудової міграції в Україні з кожним роком стає все більш актуальною, оскільки вона має значний вплив на економічний, соціальний та демографічний розвиток країни. Україна є однією з провідних країн, що втрачає робочу силу, яка мігрує до країн Європи та інших держав. Міграція є одним із ключових соціально-економічних та політичних процесів, що впливають на розвиток регіонів. На сучасному етапі вона набуває особливого значення для держави. На сьогоднішній день Україна перебуває в складній ситуації. Потоки переміщених осіб, зокрема в регіонах, останніми роками значно зросли. Важливим фактором, який впливає на міграцію, є політична нестабільність в країні.

Завданням регулювання міграції в сучасній Україні стає все більш актуальним і вважається одним із стратегічних пріоритетів державної політики, що зумовлено поширенням негативних результатів міграційного руху, його незворотність для продуктивної частини населення. Міграційна ситуація в Україні за останні роки стала відносно самостійним фактором, що посилює диспропорції економічного і соціального розвитку окремих регіонів і країни в цілому. Є гостра потреба в розробці та впровадженні ефективної державної політики, спрямованої на запобігання міграційних втрат та мінімізації негативних наслідків міграції.

Зовнішня міграція традиційно розглядається в Україні як економічна проблема суспільства. Проте, вже спостерігаються позитивні зміни в міграційній політиці. З отриманням Україною статусу кандидата на вступ до ЄС та підготовкою до подальшого членства, розпочинається процес зміни законодавства та його приведення у відповідність до високих європейських і міжнародних стандартів [4]. Основний Закон України «Про зовнішню трудову міграцію», прийнятий у 2015 році, визначає правові та організаційні засади державного регулювання зовнішньої трудової міграції та соціального захисту громадян України за кордоном (трудовах мігрантів) і членів їхніх сімей [3].

До повномасштабного вторгнення зарубіжна трудова міграція була характерною переважно для мешканців прикордонних регіонів, згодом все більше поширювалася на інші області. Через значний виїзд молоді на навчання за кордон склад мігрантів ставав молодшим, а частка висококваліфікованих професіоналів серед них зростала. Також посилювалася тенденція до збільшення тривалості перебування за кордоном, що призводило до перетворення частини тимчасової трудової міграції на постійну [2]. Сьогодні ж ситуація змінилася. Виходячи із сьогоденних реалій війни, сучасні українські мігранти – це біженці, передусім жінки, діти, люди похилого віку. За даними Міжнародної організації з міграції, таких осіб, що покинули свою батьківщину в пошуках безпеки та прихистку, близько 6 млн осіб [5]. Цілком зрозуміло, що за роки вимушеної міграції багато хто знайшов роботу, облаштував побут, інтегрувався в нові громади. І чи повернуться назад додому оці 6 млн осіб після перемоги над ворогом - достеменно невідомо.

На думку науковців основними передумовами для зменшення міграційних процесів в Україні та повернення вимушених переселенців є: припинення воєнних дій на території держави; підвищення рівня зайнятості населення;

покращення добробуту громадян; надання пільг для підприємців з метою розвитку бізнесу; підвищення інвестиційної привабливості України; покращення соціального забезпечення населення [1].

Основні шляхи вирішення проблем міграції на перспективу включають: створення місткого та привабливого внутрішнього ринку праці; приєднання України до багатосторонніх міжнародних договорів з питань праці та соціального захисту трудових мігрантів та їх реалізації; укладання міждержавних та міждержавних договорів щодо працевлаштування мігрантів та забезпечення їх реалізації; приєднання до міжнародних угод, що регулюють проблеми зовнішньої та внутрішньої міграції [1].

Отже, міграційні процеси в Україні у XXI столітті набули значного масштабу, ставши важливою соціально-економічною та політичною проблемою. Воєнні дії, які ведуться на нашій території тривалий час нестабільність є важливим фактором, що впливає на міграційні процеси, і потоки переміщених осіб значно зросли останніми роками. Регулювання міграції стає стратегічним пріоритетом державної політики, і є гостра потреба в розробці та впровадженні ефективної державної політики для запобігання міграційних втрат та мінімізації негативних наслідків міграції.

Список використаних джерел

1. Кобеля З.І. Трудова міграція на сучасному етапі ринкової трансформації економіки України. *Економіка та держава*. 2021. С. 132–136.
2. Малиновська О.. Міграція та міграційна політика в Україні: трансформація в часи незалежності. *Міждисциплінарний науково-практичний журнал про міграційне право. "Migration & Law"*. 2021. С. 11–26.

3. Про зовнішню трудову міграцію: Закон України від 05.11.2015 р. № 761-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-19#Text>.
4. Ставицька А., Попович К., Септа М.. Актуальні аспекти міграційної політики в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 80. № 1. С. 114–119.
5. IOM Ukraine. URL: <https://ukraine.iom.int/uk/mom-v-ukrayini>.

УДК 351+[364-7:316.4]

Сергій КАБЛАШ

Національний університет «Львівська політехніка»

Науковий керівник:

к.б.н., доцент ***КОЗАК М.Я.***

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ СЛУЖБАМИ

Поряд з управлінням економічними системами і явищами нормальне функціонування та розвиток суспільства і життя вимагає управління соціальними системами і процесами, тобто процесами, які відбуваються в одній з основних її сфер громадського життя - соціальній. Характер і напрямки відповідної діяльності задаються соціальною політикою держави, а засобом реалізації, інструментом цієї політики виступає такий різновид управлінської діяльності, як соціальний [3, с. 19-20].

Управління (або «менеджмент») – специфічний вид діяльності, спрямованої на досягнення певних передбачених цілей виробничо-господарською організацією (підприємством), яка функціонує в ринкових умовах, шляхом раціонального використання її матеріальних, трудових і фінансових ресурсів [7, с. 101].